

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ
IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PAPILDOMOSIOS IR ALTERNATYVIOSIOS
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – ASPI projektas),
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO NR. I-552 2, 3, 6, 11, 14,
15, 16, 50, 52 IR 86 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – SSI
projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
ĮSTATYMO NR. IX-886 15 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – VSPĮ projektas) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1367 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 51-1, 51-2, 51-3 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – SPIĮ projektas)
(NR. TAP-18-1650(2); TAIS NR. 18-6035(3))**

2019-02-14 Nr. NV-437

Vilnius

Įvertinę įstatymų projektų, patikslintų po Teisės grupės 2018 m. spalio 25 d. išvadoje Nr. NV-2831 teiktų pastabų, atitiktų įstatymams, teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant vieningos teisėkūros praktikos formavimo (atsižvelgiant į naujausius pavyzdžius), siūlytume ASPI projekto 2 straipsnio 4 ir 7 dalių atsisakyti kaip nesukuriančių siūlomam teisiniam reguliavimui pridėtinės vertės.

2. Atsižvelgiant į tai, kad PA sveikatos priežiūros veiklos sričių paslaugų grupių ir pogrupių sąrašas yra nurodytas ASPI projekto 3 straipsnyje ir į tai, kad ASPI projekto 4 straipsnyje kalbama apie PA sveikatos priežiūros *paslaugų* sąrašą, siūlytina tikslinti ASPI projekto 4 straipsnio pavadinimą.

Taip pat atsižvelgiant į tai, kad ASPI projekto II skyriuje reglamentuojamos ne PA sveikatos priežiūros paslaugos, o pastarąsias pagal PA sveikatos priežiūros veiklos sričių paslaugų grupių ir (ar) pogrupių sąrašą pavedama priskirti sveikatos apsaugos ministrui, siūlytume atitinkamai koreguoti ir minėtą įstatymo projekto struktūrinės dalies pavadinimą.

3. ASPI projekto 5 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje nuorodą „3 straipsnio 1 ir 2 dalyse“ siūlytina pakeisti nuoroda „3 straipsnyje“, kadangi ASPI projekto 3 straipsnis turi tik 2 dalis.

4. Kaip perteklinės siūlytina atsisakyti ASPI projekto 5 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatos, kad PA sveikatos priežiūros paslaugų teikimo protokolų rengimo tvarkos aprašą tvirtina sveikatos apsaugos ministras (kadangi tame pačiame punkte nustatyta, kad PA sveikatos priežiūros paslaugų teikimo protokolų rengimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras). Šio punkto paskutiniame sakinyje po žodžio „paslaugų“ įrašytinas žodis „teikimo“. Taip pat kadangi minėtame punkte nustatoma, kad PA sveikatos priežiūros paslaugų teikimo protokolų rengimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras, atitinkamai ir tik minėtoje tvarkoje, o ne įstatyminėje nuostatoje, turėtų būti įtvirtintas reikalavimais, su kuo tokie protokolai derinami.

5. Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 (toliau – Licencijavimo pagrindų aprašas), 19 punkte nustatyta, kad licencijavimo taisyklėse nustatomi licencijų patikslinimo, atliekamo pasikeitus formaliems

licencijoje nurodytiems duomenims, pagrindai ir tvarka. Šiuo konkrečiu atveju, manome, kad ASPĮ projekto 6 straipsnio 4, 5 dalys ir 11 straipsnio 4, 5 dalys yra poįstatyminio reguliavimo dalykas, todėl būtinas siūlomo įstatyminio reguliavimo koregavimas.

6. ASPĮ projekto 7 straipsnio 4 dalyje vietoj „panaikinti sustabdytą PA sveikatos priežiūros įstaigos pažymėjimo (ar jo dalies) galiojimą“ įrašytina „panaikinti PA sveikatos priežiūros įstaigos pažymėjimo (ar jo dalies) galiojimo sustabdymą“, vietoj „šioje dalyje“ įrašytina „šio straipsnio 3 dalyje“.

7. ASPĮ projekto 7 straipsnio 5 dalyje prieš žodį „sustabdymą“ įrašytina „galiojimo“.

8. Siūlytina tikslinti ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktų formuluotes, siekiant jas suderinti su ASPĮ projekto 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punkto nuostatomis. Pirma, ne paslaugų pogrupiai yra skirti gerai psichofizinei būklei užtikrinti, bet atitinkamos paslaugos yra tam skirtos. Antra, neaišku, ar tikslingai ar dėl neatidumo ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose minimi pogrupiai, kai tuo tarpu ASPĮ projekto 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose minimos grupės.

ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 1 punktas, manytume, turėtų būti dėstomas taip: „PA sveikatos priežiūros veiklos sveikatos rekreacijos srities kūno priežiūros paslaugų, skirtų gerai psichofizinei būklei užtikrinti, grupės paslaugų teikimo pažymėjimas“, atitinkamai tikslintinas ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 2 punktas.

9. ASPĮ projekto 9 straipsnio 3 dalies 5 punkte brauktinas žodis „turi“.

10. ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 5 punkte vartojama formuluotė „dalyvauja gyvūnai“, tuo tarpu ASPĮ projekto 3 straipsnio 2 dalies 3 punkto a) papunktyje – „naudojami gyvūnai“, ASPĮ projekto VII skyriuje taip pat kalbama apie gyvūnų naudojimą, todėl siūlytina tikslinti ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 5 punkto formuluotę. Siekiant ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 5 punkto ir ASPĮ projekto 3 straipsnio 2 dalies 3 punkto a) papunkčio nuostatų suderinamumo, svarstytina, ar ASPĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 5 punktas neturėtų būti dėstomas taip: „PA sveikatos priežiūros veiklos natūraliosios ir liaudies medicinos srities psichosocialinio poveikio paslaugų grupės, paslaugų, kurias teikiant naudojami gyvūnai, pogrupio paslaugų teikimo pažymėjimas“.

11. ASPĮ projekto 10 str. 1 d. 1 p. ir 8 p. vietoj „siekiantis gauti bent vieną šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą PA sveikatos priežiūros specialisto pažymėjimą“ siūlytina įrašyti „siekiantis gauti bet kurį iš šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytų PA sveikatos priežiūros specialisto pažymėjimų“. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte prieš žodžius „slaugos ir akušerijos“ įrašytinas žodis „arba“, po žodžių „slaugos ir akušerijos“ brauktinas žodis „studijų“. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte prieš žodį „biologijos“ įrašytinas žodis „arba“. Šio straipsnio 1 dalies 6 punkte po žodžio „slaugos“ įrašytini žodžiai „ir akušerijos“.

12. ASPĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą galima nevienareikšmiškai traktuoti, t.y.: 1) kad fizinis asmuo, siekiantis gauti pažymėjimą, turi turėti aukštąjį ar jam prilygintą išsilavinimą ir *papildomai* būti baigęs PA sveikatos priežiūros studijas ar PA sveikatos priežiūros jungtinę tarpkryptinę studijų programą; 2) kad būtent baigus šiame punkte nurodytas studijų programas yra suteikiamas aukštasis išsilavinimas 3) kad bet kokį aukštąjį išsilavinimą turintis asmuo atitiks profesinės kvalifikacijos reikalavimus (t.y. galima traktuoti, kad sąlyga „būti baigęs PA sveikatos priežiūros studijas ar PA sveikatos priežiūros jungtinę tarpkryptinę studijų programą <..>“ yra alternatyvi). Siekiant aiškumo, siūlytina tikslinti.

Nėra aišku kokia PA sveikatos priežiūros kvalifikaciją suteikianti studijų programa turima omenyje ASPĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies 2-6 punktuose (informacija apie 10 straipsnyje nurodytas studijų ir kvalifikacijos tobulinimo programas nėra atskleista ir aiškinamajame rašte) bei

kuo minėta studijų programa skiriasi nuo ASPI projekto 10 straipsnio 1 dalies nurodytų PA sveikatos priežiūros studijų ir PA sveikatos priežiūros jungtinės tarpkryptinės studijų programos.

Atsižvelgiant į tai, kad šio straipsnio nuostatos po derinimo su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pasikeitė, manome, kad būtų tikslinga pakartotinai suderinti šio straipsnio nuostatas su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, taip pat siūlytina įvertinti ar nebūtų tikslinga ASPI projektą pateikti derinti aukštosioms mokykloms, vykdančioms sveikatos priežiūros studijas.

13. ASPI projekto 10 straipsnio 1 dalies 8 punkte prieš žodžius „tobulinimo programą“ praleistas žodis „kvalifikacijos“, ASPI projekto 10 straipsnio 2 dalyje vartojamos skirtingos formuluotės – kvalifikacijos tobulinimo programos ir kvalifikacijos tobulinimo mokymo programos, PA sveikatos priežiūros studijų programos ir PA sveikatos priežiūros specialistų studijų programos. Siūlytina tikslinti.

14. ASPI projekto 11 straipsnio pavadinime prieš žodį „pažymėjimo“ įrašytina „specialisto“.

15. ASPI projekto 11 straipsnyje trumpinys „toliau – PA sveikatos priežiūros specialisto pažymėjimui gauti reikalingi dokumentai“ turi būti įvedamas ne šio straipsnio 2 dalyje, bet šio straipsnio 1 dalyje.

16. ASPI projekto 11 straipsnio 4 dalies 4 punkte netikslinga teikti nuorodą į 12 straipsnio 1 dalį, kadangi ASPI projekto 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte nekalbama apie pažeidimus ir trūkumus, tuo tarpu turėtų būti teikiama nuoroda į ASPI projekto 12 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktus.

17. ASPI projekto 11 straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodyta netiksli nuoroda į 8 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktus, siūlytina tikslinti.

18. ASPI projekto 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte vietoj „9 straipsnio 2 dalyje“ įrašytina „9 straipsnio 3 dalyje“, kadangi minėto straipsnio 2 dalyje jokie reikalavimai nėra nurodyti.

19. ASPI projekto 12 straipsnio 4 dalyje vietoj „šioje dalyje“ įrašytina „šio straipsnio 3 dalyje“.

20. ASPI projekto 13 straipsnio 1 dalies 3 punkte vietoj „13 straipsnio 2 dalies 1 punkte“ įrašytina „12 straipsnio 2 dalies 1 punkte“.

21. ASPI projekto 13 straipsnio 1 dalies 10 punkte siūloma nustatyti, kad PA sveikatos priežiūros specialisto pažymėjimo (ar jo dalies) galiojimas panaikinamas, kai PA sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos vertinimo komisija konstatuoja PA sveikatos priežiūros specialisto veiklos trūkumus ar veiksmus, galėjusius lemti žalą ar pavojų asmenų (pacientų) gyvybei ir sveikatai (*PA sveikatos priežiūros klaidą ar šurkščių PA sveikatos priežiūros klaidą*). Manome, kad pažymėjimo galiojimas panaikinimas tiek už PA sveikatos priežiūros klaidą, tiek už šurkščią PA sveikatos priežiūros klaidą yra netikslingas, kadangi tokiu atveju praranda prasmę klaidų skirstymas į 2 kategorijas (klaida ir šurkšti klaida). Siūlytina įvertinti, ar nebūtų tikslinga šiuo atveju nustatyti reguliavimą analogišką Medicinos praktikos įstatyme nustatytajam. Minėto įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje 3 punkte nustatyta, kad licencijos galiojimas panaikinamas, jeigu profesinės kompetencijos vertinimo komisija nustato, kad gydytojas padarė *grubią medicinos praktikos klaidą* arba per kalendorinius metus padarė *dvi ar daugiau medicinos praktikos klaidų* ir jos sukėlė arba galėjo sukelti paciento sveikatos pablogėjimą ar grėsmę jo gyvybei.

22. ASPI projekto 13 straipsnio 2 dalyje vietoj „įstaigos“ įrašytina „specialisto“.

23. Neaišku, kodėl ASPI projekto 14 straipsnio 1 dalyje nurodytas reikalavimas atitikti 11 straipsnyje nurodytus reikalavimus, tuo tarpu šio straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas atitikti 11 straipsnio 1 ir 4 dalyje nurodytus reikalavimus (galbūt abiem atvejais turi būti nurodytas reikalavimas atitikti 9 straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus? 14 straipsnio 2 dalis galėtų būti šio straipsnio 1 dalies 3 punktu) ir kodėl šio straipsnio 2 dalyje nėra nurodomas atvejis, kai

specialistui PA sveikatos priežiūros specialisto pažymėjimo galiojimas buvo panaikintas vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 8 punktu.

24. ASPI projekto 18 straipsnio 1 dalis yra ne įstatyminio reguliavimo dalykas, tai galėtų būti nustatyta sveikatos apsaugos ministro tvirtinamoje tvarkoje, nurodomoje ASPI projekto 18 str. 2 dalyje.

25. ASPI projekto 21 straipsnio 2 dalyje minimas PA sveikatos priežiūros plėtros komitetas. Pažymėtina, kad apibrėžiama jo institucinė sudėtis yra abstrakti, nesusieta konkrečiai su vykdomomis funkcijomis. Atitinkama pastaba taikytina ir ASPI projekto 22 straipsnio 2 dalyje įtvirtintai PA sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos vertinimo komisijos sudėčiai.

26. ASPI projekto 21 straipsnio 1 dalyje tikslintina punktų numeracija.

27. ASPI projekto 21 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas PA sveikatos priežiūros produktų, gyvūnų ir kitų gyvų organizmų sąrašo pavadinimas derintinas su 24 straipsnio 4 dalyje nurodytu.

28. Iš ASPI projekto 22 straipsnio 1 dalies nuostatų nėra aišku, ką vertina komisija.

29. ASPI projekte yra vartojama formuluotė „PA sveikatos priežiūros specialistus vienijančios asociacijos“, todėl siūlytina tikslinti ASPI projekto 22 straipsnio 2 dalyje nurodytą formuluotę „PA sveikatos priežiūros paslaugas teikiančius specialistus vienijančios asociacijos“. ASPI projekto 22 straipsnio 2 dalyje Sveikatos apsaugos ministerijos pavadinimas rašytinas iš didžiosios raidės.

30. ASPI projekto 23 straipsnyje vietoj „atlyginamą“ įrašytina „atlyginimą“.

31. ASPI projekto 25 straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad fizinių asmenų, kurie kreipiasi dėl PA sveikatos priežiūros specialisto pažymėjimo išdavimo ir kurie ne mažiau kaip 5 metus iki šio įstatymo įsigaliojimo teikė atitinkamas PA sveikatos priežiūros paslaugas, kvalifikacijos atitiktį šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nustatytiems PA sveikatos priežiūros specialisto kvalifikacijos reikalavimams pripažįsta sveikatos apsaugos ministras savo nustatyta tvarka, remdamasis PA sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos vertinimo komisijos išvada. Svarstytina ar, siekiant asmenų lygiateisiškumo principo įgyvendinimo (siekiant nediskriminuoti asmenų, kurie atitinkamas PA sveikatos priežiūros paslaugas teikė trumpiau nei 5 metus) neturėtų būti atsisakyta nuostatos „ne mažiau kaip 5 metus“.

32. Pažymime, kad nėra pateikta pagrįstų argumentų dėl Teisės grupės 2018 m. spalio 25 d. išvadoje Nr. NV-2831 teiktos 52 pastabos. Pakartotinai akcentuojame, kad siūlomu teisiniu reguliavimu būtų skirtingai traktuojami fiziniai asmenys, užsiimantys analogiška veikla, todėl, mūsų nuomone, galimai būtų pažeistas asmenų (fizinių) lygiateisiškumo principas. Kartu nėra pagrįstas poreikis naujos tvarkos dėl PA sveikatos priežiūros specialisto kvalifikacijos atitikties reikalavimams, nustatytiems įstatymo 10 str. 1 dalyje, pripažinimo poreikis; t.y. kodėl, šiuo konkrečiu atveju, nepakanka ASPI projekto 9 straipsnio 4 dalyje minimų sveikatos apsaugos ministro tvirtinamų PA sveikatos priežiūros specialistų veiklos licencijavimo taisyklių. Kartu pažymėtina, kad praktiškai tapačioms funkcijoms vykdyti priskiriami du subjektai: sveikatos apsaugos ministras (ASPI projekto 25 straipsnio 3 dalis) ir sveikatos apsaugos ministro įgaliota institucija (ASPI projekto 5 straipsnio 3 dalis ir 9 straipsnio 4 dalis). Taip pat siūlome pagrįsti ASPI projekto 25 straipsnio 3 dalyje įtvirtinamą 3 metų terminą, nustatomą fiziniams asmenims kreiptis dėl atitikties ASPI projekto 10 straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams.

Teisės grupės patarėja
Kučiarevienė

Jelena

Teisės grupės patarėja
Barsulienė

Gerda Štaraitė-

Jelena Kučeriavienė, tel. +370 706 63935,
el. p. jelena.kuceriaviene@lrv.lt